

Leila — tíz színben...

Mit gyártanak a Szegedi Vegyi és Kultúrcikk Ksz-ben?

Néhány éves csak a Szegedi Vegyi és Kultúrcikk Kéipari Szövetkezet, de máris széles körben ismerik. Csongrád, Békés, Bács és Szolnok megyében a háztartási szappan főzésével, az ország más helyein és külföldön pedig olcsó, közkedvelt vegyi és kultúrcikkjeivel szerzett hírnevet.

Fél év alatt 40 vagon szappan

A szövetkezet úgy tervezte, hogy idén még többet termel közvetlenül a lakosság részére. E program eredménye számszerűleg már mutatkozik. Augusztusig 22 százalékkal több volt az ilyen termelési érték, mint tavaly ugyanebben az időszakban. Napjainkig például 14 új szappancsere-telepet állítottak fel. Itt és a régi helyeken cserélik be a háztartásban kimaradt, megavasodott, étkezésre már alkalmatlan zsiradékokat, legyen az faggyú, szalonnabőr, olaj vagy bármi más. Az első fél évben ezekből, a hulladékszámba menő apróbb-nagyobb tételekből negyven vagon szappant főztek a szegedi és a szentesi telepen.

Kereskedelmi célokra egyáltalán nem gyártják a szövetkezetekben a szabvány-nak megfelelő, laboratóriumi vizsgálatoknak alávetett »Bástya« színszappant. A fenti óriási mennyiség a Szeged, Baja, Kalocsa, Solt, Nagykőrös, Cegléd, Szolnok, Törökszentmiklós, Mezőtúr, Békéscsaba, Mezőhegyes, Makó által határolt déli országrész lakóinak jutott cserébe. Egyébként e nagy területen már 38 átvételihely működik. Ezek kiterjedt körzetére jellemző egy tavalyi adat: a bizonylatok tanúsága szerint már 1961-ben 230 ezer fogyasztó fordult meg a telepeken.

Külön érdekességként lehet megemlíteni a szappanfőzéssel kapcsolatban a szövetkezet »önkonkurrenciáját«. A szegedi és szentesi telepen lúgkővel főznek. Ezt a mérgező anyagot a házi-szappan otthoni előállításához nem vásárolhatják a háziasszonyok. A szövetkezet ellenben közkedvelt szappanfőzőszert is gyárt, s ebből 300 ezer csomagot ad át idén értékesítésre a kereskedelemnek. Ennyi szerrel kerek hatszáz mázsa zsiradékot lehet szappanná főzni. Ez is mutatja tehát, hogy nem tart az »önkonkurrenciától« a szövetkezet, holott például a városbeli Gogol és Szabadsajtó utcai telep jelenleg is bármilyen újabb igényt ki tud elégíteni.

Kirakati babák

A vegyi részleg másik közkedvelt cikke a Leila körömlakk. Ezt tíz színben az ország valamennyi nagykereskedelmi vállalatának szállítják. Olcsón kerülhet forgalomba, mert gyártásához saját előállítású alapanyagot használnak fel. Évente két és fél vagon halpikkelyt kap a szövetkezet a Balaton mellékéről. A pikkely régen hulladék volt, de most a szegedi szövetkezet az egész ország, sőt Bulgária részére is fontos lakk-alapanyagot készít. Legutóbb már ausztriai cégek is érdeklődtek iránta. A halpikkelyből kivont anyag egyébként nagyon értékes: belföldi fogyasztói ára kilogrammonként 2980 forint.

A kultúrcikk-részleg is új gyártmányokkal lépett piacra. Az egész országba szál-

lítja az ízléses, modern kirakati babákat. Ezekből eddig húsz fajtát mintáztak, de állandóan bővítik a választékot. Mint ismeretes, a szabattéri játékok idejére is ez a szövetkezet mintázta és készítette az idegenforgalmi IBUSZ-babát. Most a budapesti állami áruházak érdeklődnek a felvilágosítást adó, beszélő szerkezet, s az azt megtestesítő baba után.

Nagy sikerű állatmodellek

A kirakati babák méltó versenytársa a fajtiszta, egyedi állatmodell. Eddig 13 típust gyártottak, ebből hét idén nyáron a lipcei kiállításon mutatta be a magyar szarvasmarha-tenyésztés fejlődését. Most még újabb két szarvasmarha-, egy sertés- és három lótipust mintáznak meg a hazai oktatás részére, szemléltető eszközül. Az egyik állatmodellről, a »Lenke« nevű, országosan ismert és nagydíjat nyert szarvasmarha élethű másáról írta a szövetkezetnek Magyarai András, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektora a többi között: »...A Lenke állatszobor kitűnő munka... A szövetkezet jó és áldozat-

tos munkát végzett, amikor a szakoktatói célokra kiválóan alkalmas állatszobrokat a korábbi megoldásoknál lényegesen olcsóbb és használhatóbb kivitelben bocsátja rendelkezésünkre. Véleményem szerint, az állatszobrok külföldön is nagy érdeklődésre tarthatnak számot. Kíváncok további szép sikereket a szövetkezetnek és Kormos István szobrászművésznek».

A szövetkezet levélben említett dolgozója az ország legkülönbözőbb állami gazdaságaiban, a helyszínen mintázta meg az állatfajták egy-egy kiváló megtestesítőjét, és a szobra után gyártják sorozatban a modelleket. Ezekből össze a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen nemzetközi bemutatót rendeznek. Jövőre már külföldi megrendeléseket is kielégít a szövetkezet, mely az országban egyedül gyárt ilyen cikkeket, de Európában is csak néhány nyugatnémet cég.

A Szegedi Vegyi és Kultúrcikk Ksz a fenti, aprólékosnak tűnő munkájával ebben az esztendőben több mint hétmillió forint értékű termelést végez.

Szabadalmaztatott kenyér

A Találmányokat Értékesítő Vállalat, a Licencia, a közel-múltban hat országban, Ausztriában, Angliában, Nyugat-Németországban, Svájcban, Franciaországban és az USA-ban jelentette be a Kende-féle diabetikus kenyér szabadalmát. A magyar fel-találó által kikísérletezett és

klinikaikon eredményesen kipróbált

kenyér éppen azért jelent újdonságot, mert teljesen olyan, mint a többi, pontosabban, mint a zsúrkenyér, ízletes, puha, szivacsosbélű, s pirítani is lehet, ellentétben a többi száraz, vagy felfújt, úgynevezett levegőkenyérrel. Különleges összetételénél fogva mindössze 24—25 százalékban tartalmaz szénhidrátot, míg a rendes kenyér-nél ez az arány 50—52 százalék, az eddig ismert diabetikus kenyerekben 38—42 százalék szénhidrát található. A Licencia Vállalat, amely egyengeti a szabadalom bevezetésének és a külföldi értékesítésének útját, közreműködik abban is, hogy

ugyanilyen szénhidrátszegény száraztészta, valamint keksz is készüljön.

A szabadalomra egyébként külföldön is felfigyeltek. Angolok, franciák érdeklődnek a gyártási jog megvá-

sárlása iránt. Az angolok — mint mondták — azért tartják érdekesnek a magyar recept felhasználását, mert

ebből a puha kenyérből ugyanolyan szendvicseket készíthetnek a diétásoknak, mint amilyent betegségük előtt fogyasztottak.

A találmányt ezenkívül a fogyókúrázók is nagy örömmel fogadhatják, mert alacsony szénhidrát-tartalmánál fogva

kevésbé hizlal, mint a »rendes kenyér«.

„Tejgyárak” Magyarországon

Évtizedek óta két magyar tehén tartja a „tejelési világrekordot”

A szakirodalom szerint a „tejelési világrekordot” még mindig két magyar tehén tartja: a 26. számú Augustza és a 171-es számú Dáma. Mindkettő a Magyarországon kitenyészett pirostarka fajtához tartozott, s Tolna megyéből, Bonyhád vidéki kitenyészők istállójából került ki a 30-as évek elején. A 26-os Augustza Martonvásáron élte, »fénykorát», ahol legnagyobb évi teljesítménye 12 707 kiló tej volt, 767,5 kiló tejszírral. A nagy hozam mellett a különlegesen magas zsírtartalom jellemezte az Augustza teljesítményét: a 6,04 százalékos tejszír-arány csaknem kétszerese a

normálisnak. A másik világrekorder, a 171-es számú Dáma, Kapuvárott, 1932-ben 358 napos tejelési időszak alatt 19 661 kiló tejet adott, s ebben 696 kiló tejszírt. Legnagyobb napi hozama 70,1 kiló volt. A Dáma évi tejtermelése a jelenlegi országos átlagot 8,5, a törzskönyvezett állomány évi átlagát pedig több mint 5,5-szörösen múlja felül.

A magyar pirostarka-fajta azonban most is ad olyan rekordereket, amelyek állják a versenyt a világ legjobb tejelőfajtáinak legjobbjával. A kalocsai Iszkra Termelőszövetkezet 81-es számú Nuszi pirostarka tehene — Márfai Jenő kalocsai gazda nevelte — a legutóbbi tejelési időszakban 12 117 kiló tejet adott, s benne csaknem 5 mázsa tejszírt. A Nuszi teje szintén abnormálisan »vastag»: 4,7 százalékos. Legnagyobb napi teljesítménye 44,5 kiló volt. Az utóbbi öt évben összesen 50 597,1 kiló tejet adott.

A Nógrád megyei Hugyag községben Holmann István termelőszövetkezeti gazda háztáji gazdaságában a 196. számú Szegfű, ugyancsak pirostarka tehén, már három egymásutáni időszakban közelíti meg a 10 000 kilós teljesítményt. Legutóbb 9785 kiló tejet adott, 481,1 kiló tejszírral. A Szegfű teje 4,92 százalékos tejszírt tartalmaz. A legnagyobb napi teljesítménye 38,6 kiló volt. Mindkét élő pirostarka »tejgyárát» — a Nuszi és a Szegfűt — bemutatják az idei mezőgazdasági kiállításon.

Fél év alatt:

Ötszáz vagon hulladékvasat gyűjtöttek Csongrád megyében

A Kohászati Alapanyagellátó Vállalat szegedi telepe egész Csongrád megye állami vállalatainak hulladék-

Óriási konverterüzem

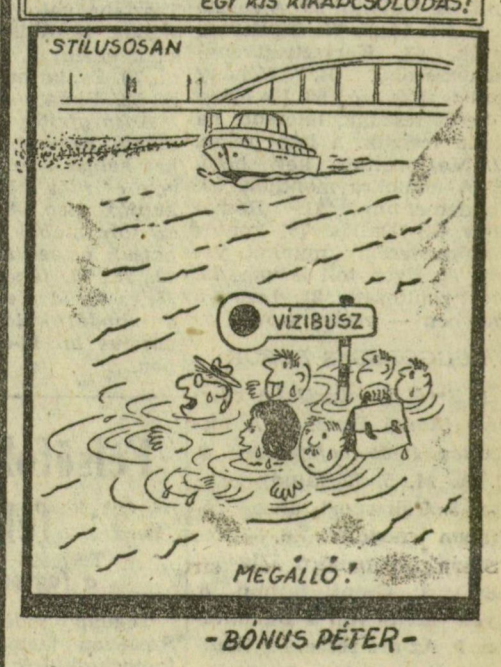
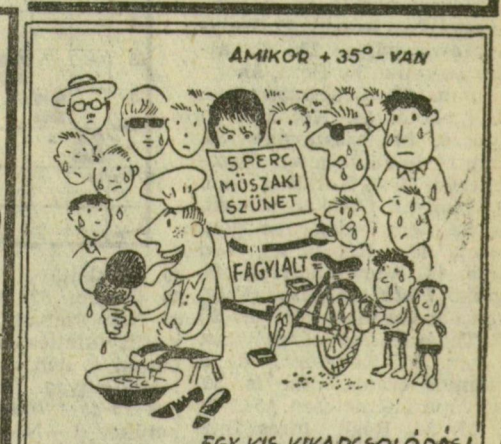
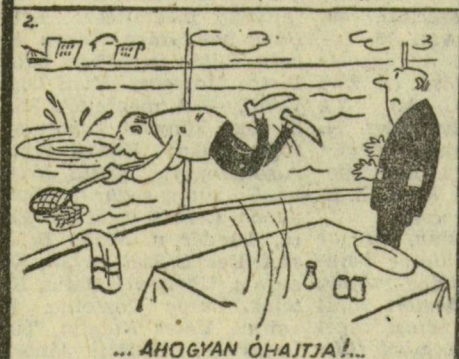
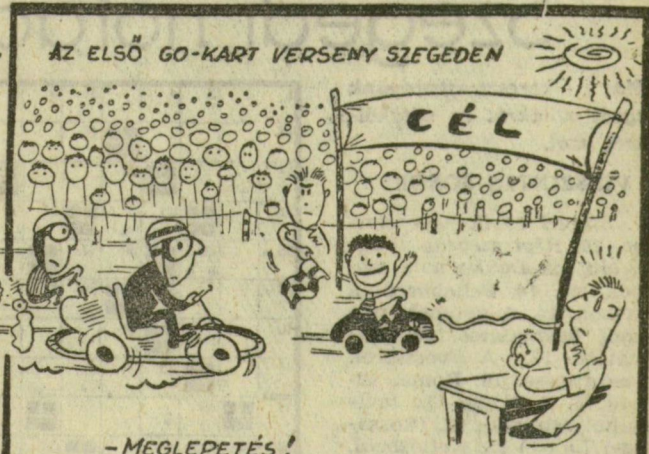
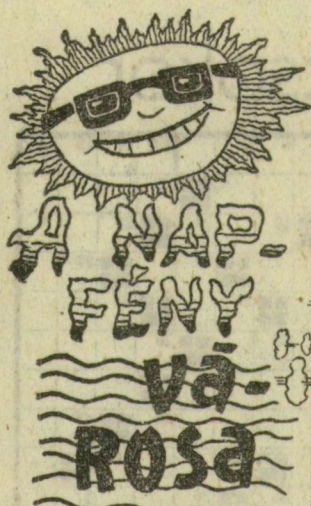
A harkovi mérnökök évi 6 millió tonna fém előállítására alkalmas óriási konverter-üzem tervén dolgoznak.

Az üzemben a világ legnagyobb, 250 tonnás konvertereit szerelik fel. Egy-egy ilyen aggregát 1,5 millió tonna acélt ad évente, háromszor annyit, mint a 600 tonnás befogadóképességű martinkemence.

A konverterüzemben az összes műveleteket maximális mértékben gépesítik és automatizálják.

vas-felhasználását irányítja és tartja számon. Az újráfeldolgozásra kerülő fontos nyersanyag főleg a szegedi üzemekből kerül ki, de nagy mennyiséget szállítanak a megye más részéből is.

Az elmúlt fél évben a megyében kerek öt száz vagon hulladékvasat gyűjtöttek. Ezt a különböző kohászati üzemeknek szállították, de ezenkívül nagy mennyiségű, úgynevezett »haszonvas« is összegyűlt. Ezen olyan anyagot — gépalkatrészt, csöveket és egyebet — értenek, melyet újraöntés, illetve beolvasztás nélkül fel lehet használni. Megfelelő válogatással a múlt fél évben kétféle forint értékű ilyen hasznos anyag jutott a szegedi és megyei üzemeknek, de több termelőszövetkezetnek és állami gazdaságnak is.

Válaszolnak az illetékesek

Megjelent — de elfogyott a képeslap

»Sajtófigyelő útján értesültünk arról, hogy július 20-i számunkban a »Megemlítjük, hogy...« rovatunkban J. I. cikkírójuk kifogásolja: a szegedi új létesítményekről nincsen színes képes levelezőlap.

Mellékelünk egy július 1-én 22 ezer darabos példányszámban megjelent 81/622. sz. színes lapot, amelyen a cikkben hiányolt Tisza-parti hétémeletes bérpalota és a Szóke Tisza látható. Az újonnan felépült megyeháza fotózása már megtörtént, mind fekete-fehér, mind színes lapok céljára. Addig a megyeháza környékének rendezése, parkosítása akadályozta a fotózást. Felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy amíg egy fo-

tóbbi színes levelezőlap lesz, a nagykereskedelem megrendelésétől számítva legalább fél év telik el, ugyan- is a munkával túlterhelt nyomdák miatt ilyen hosszú várakozási időre kell számítani.

Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata
Nemes Béla igazgató

Megjegyezzük, hogy az említett színes képeslapot valóban lehetett kapni Szegeden. Ma már azonban csak esetleg elvéve találhatók egy-két eldugottabb árusítóhelyen. Tehát most is fennáll az a helyzet, hogy az új szegedi létesítményekről nem lehet kapni színes levelezőlapot.

Akik nem törődnek a szerencsésükkel

Havonta hallani arról, hogy számos lottónyereménynek nincs gazdája. Ezt a lottóigazgatóság újra meg újra közlésekre, keresi a szerencsés »tettest«, de hiába. Az az érdekes, hogy — amint az a visszamaradt szelvények jelégéből is kitűnik — egyesek régen várják, szinte követelnék a szerencsét, s mégsem törődnek vele.

— Boldogságot vennék — szól az egyik jelége, amelynek tulajdonosa meg is vette azt háromharmadért. A szerencse ugyanis 20 000 forin-

tos vásárlási utalvány formájában meglátogatta, csak »szórakozottságból« elfelejtette felvenni. — Úgysem nyerhetek — írta kabalából egy másik lottózó, aki mégis nyert, egy Kékes televíziót, de az ajándék átvételét eddig elmulasztotta. — Már régen vártalak — jellege sem maradt puszta kiáltott szó: modern világvevő rádió jutalmazta a várakozást — ám eddig a lottóigazgatóság várt hiába arra, hogy ő és a többi feledékeny lottózó észrevegye szerencsésjét.